Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 120 JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 25, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 25-го ЧЕРВНЯ 1997 р. Ч. 120 РІК CIV

УКРАЇНА ПОЧАЛА ПРАКТИЧНУ БОРОТЬБУ З КОРУПЦІЄЮ

Вашінґтон. — За кілька днів до зустрічі Президента України Леоніда Кучми і віцепрезидента ЗСА Алберта Гора амбасадори обох країн заявили, що досягнуто певного успіху в боротьбі з корупцією, яка перешкоджала діяльності американських підприємств в Україні, повідомило 20-го червня аґентство Ройтерс.

Амбасадор України Юрій Щербак сказав, що вирішено принаймні п'ять справ, пов'язаних з американськими компаніями, а ряд інших є у процесі вирішення.

23-го червня ці справи мали детально розглянути А. Ґор і Л. Кучма на зустрічі в Ню Йорку. Їхня нарада є продовженням обговорення економічних реформ та інвестиційного клімату в Україні, розпочатого минулого місяця під час зустрічі у Вашінґтоні. А. Ґор тоді публічно закликав Україну покінчити з корупцією і прискорити реформи.

Амбасадор ЗСА Вілліям Мілер заявив, що Україна не тільки на словах зобов'язалася виконати вимоги ЗСА, а й робить це практично. За його словами, більшість справ вирішено, а ті, що ні, активно вирішуються. Він висловив задоволення з приводу того, що це є „повною відповіддю" на травневе засідання комісії „Кучма-Ґор".

До компаній, справи яких вирішено, належать „Алліянт-Київ", яка, співпрацюючи з Україною, займатиметься знищенням звичайної зброї; зернова компанія з Міннесоти „Карґілл", яка допомагатиме приватизувати сільське господарство, й авіокомпанія „Боїнґ", в якої Київ купить два літаки. Дві інші компанії — це „Київ-Атлантик" і „Монсанто". Україна ухвалила для них кредит у сумі 27.8 млн. дол. на створення спільного підприємства з фірмою „Аґродон".

Ю. Щербак сказав також, що в економічній сфері зменшено субсидії вугледобувному, агропромисловому та металурґійному комплексам. Замість субсидій введено ринкову кредитну систему, яка змусить комплек-

(Закінчення на стор. 3)

В. ДУРДИНЕЦЬ ХОЧЕ ЗУПИНИТИ НАРКОБИЗНЕС

Київ. — Діючий прем'єр Василь Дурдинець, призначений минулого тижня замість звільненого Павла Лазаренка, проголосив намір Уряду посилити боротьбу з наркобизнесом, який останнім часом міцніше пустив своє коріння в Україні, повідомила 23-го червня УНІАР.

„Ми маємо перекрити всі канали, в тому числі, і насамперед, канали міжнародних наркосиндикатів", — сказав він, виступаючи на Другій всеукраїнській нараді з питань боротьби з незаконним обігом наркотиків, профілактики наркоманії та СНІД.

Учасники наради зазначили, що на погіршення ситуації з розповсюдженням та вживанням наркотиків в Україні впливає геополітичне розташування України та прозорість її кордонів. Користуючись цим, міжнародна наркомафія активно використовує транспортні артерії України для перевезення наркотиків.

В. Дурдинець також сказав, що ситуацію ускладнює і недостатньо ефективна боротьба з наркомафією правоохоронних органів. „Розповсюдження наркотиків йде

(Закінчення на стор. 3)

На конференції ООН про довкілля критикують ЗСА

Ню Йорк. — Після триденної конференції провідників країн великої сімки і Росії у Денвері, деякі з них у понеділок, 23-го червня, прибули до Ню Йорку на конференцію Організації Об'єднаних Націй присвячену проблемам довкілля — потеплінню клімату на Землі та т. зв. парникового ефекту.

Японський прем'єр-міністер Рютаро Гашімото, німецький канцлер Гельмут Коль, французький президент Жак Шірак і британський прем'єр-міністер Тоні Блейр виступили на згаданій конференції, домагаючись більш конкретних дій, зокрема зі сторони ЗСА, зазначуючи при тому їх важливість і конечність у збереженні довкілля земної кулі. Крім того країни третього світу, звертаючись до індустріяльно розвиненних держав, прохали їхньої експертизи та допомоги у цьому напрямку.

Одна за одною країни підкреслювали факт того, що дуже мало здійснено, з даних тому п'ять років у Ріо де Женейро обіцянок, деякими із індустріяльно розвинених країн, а зокрема ЗСА. Беручи до уваги потреби та конкретні завваги менш індустріяльно розвинених країн і країн третього світу, Японія і Британія поновили свої обіцянки допомогти тим країнам в економічному рості без

(Закінчення на стор. 4)

Ірак не погодився з рішенням Ради безпеки

Багдад, Ірак. — У відповідь на резолюцію Ради безпеки ООН, в якій міститься погроза застосувати щодо Іраку нові санкції, Рада революційного командування країни під головуванням президента Саддама Гуссейна виступила зі спеціяльною заявою, у якій схарактеризувала згаданий документ як такий, що його „прийняти не можна".

Резлюція Ради безпеки зазначає, що Багдад не уникне нових санкцій, якщо й далі унеможливлюватиме працю міжнародних експертів, які шукають на іракській території зброю масового знищення і таємні підприємства, де вона може продукуватися. Тим часом Ірак наполягає на тому, що він виконав усі рішення ООН на цей рахунок і з повним правом очікує скасування попередніх економічних санкцій, які дуже ускладнють життя для простих іракців.

Однак щоб це зробити, експерти ООН мусять підтвердити, що на території Іраку вже нема ні небезпечної зброї, ні підприємств для її виготовлення. Якраз експерти і сумніваються у щирості запевнень Садама Гуссейна. Заступник Комісії ООН у справах знищення іракської зброї Чарлз Дюлфер, який цими днями знову приїхав до Багдаду, відверто сказав, що він є „переконаний, що іракці приховують від міжнародної спільноти небезпечну зброю".

ЗСА намагаються притягнути П. Пота до судової відповідальности

Вашінґтон. — ЗСА та інші країни звернулися у неділю, 22-го червня, до канадського уряду бути ключевим спільником у їхніх намаганнях вивезти з Камбоджі Пол Пота, керівника Хмер Руж, щоб поставити його на суд перед міжнародним трибуналом за злочини проти людства.

Згідно з американськими та закордонними офіційними чинниками, з проханням якнайшвидше вивезти Пол Пота з Камбоджі звернулися не тільки уряд Камбоджі у Пном Пенг, але також і вояки Хмер Руж, які постали проти свого керівника та, згідно з інформацією, тримають його в'язнем у джунґлях країни.

Понад мільйон камбоджців згинуло під час правління Хмер Руж від 1975 до 1979 року. З того часу Хмер Руж хоч і представляли сильну військово-політичну силу, та в останніх роках почали сильно занепадати в більшості з причин внутрішньої незгоди, ревалізації та масового переходу вояків у лави урядового війська.

У суботу, 21-го червня, секретар Державного департаменту Меделин Олбрайт звернулася до канадського міністра закордонних справ Ллойда Ексворті, щоб вимагати видачі Пол Пота згідно з канадським законом щодо ґеноциду, бо тільки Канада і Денмарк мають такий закон. Якщо Канада погодиться послужити міжнародній громаді потрібною леґальністю її закону, то ЗСА готові зайнятися координацією вивозу Пол Пота з Камбоджі. Офіційні чинники Камбоджі зажадали тільки, щоб будь-який трибунал, який розглядатиме справу Пол Пота був під протекторатом Організації Об'єднаних Націй.

Шахтарям виплачуватимуть заборговані платні

Київ. — Уряд пішов 19-го червня на поступки шахтарям, які три дні пікетували Адміністрацію Президента, домагаючись виплати заробітних платень і протестуючи проти закриття нерентабельних шахт, повідомила УНІАР.

Спеціяльна урядова постанова передбачає виплату у цьому році заборгованих платень за 1995 рік і першу половину минулого року. Крім того, органам виконавчої влади доручено випрацювати реґіональні програми для пом'якшення соціяльних наслідків закриття шахт.

Цього року, як відомо, закрито чотири шахти, однак програма реструктуризації вугільного сектора передбачає виведення з дії 40 шахт з 276. Впродовж наступних п'яти років Уряд планує зупинити ще 36 шахт. Гірники звинувачують владу в тому, що вона, надумавши ці зміни, не подбала про їхню перекваліфікацію. Покликаючись на відсутність програми пом'якшення наслідків закриття шахт, Світовий банк зволікає з виплатою кредиту у сумі 300 млн. дол. на реструктуризацію вугільної промисловости.

В наслідок страйку Уряд погодився надати 270 млн. гривень на фінансування галузі, щомісячний плян якого мав бути затверджений упродовж трьох наступних днів.

Згідно з постановою, запроваджується також новий механізм розрахунків і доручено провести взаємозалік заборгованости вугледобувних і енерґопідприємств перед місцевими та державним бюджетами.

Американські вчені працюють у Казахстані

Алма-Ата, Казахстан. — Колишній військовий літак ЗСА П-3 „Оріон" тепер став науковою лябораторією, з якої американські вчені досліджують ситуацію довкола озера Балхаш. Воно потребує невідкладного порятунку у зв'язку з тим, що степи, які оточують його, з кожним роком все швидше перетворюються на пустелю.

У вівторок, 23-го червня, повітряна лябораторія літала над колишнім Семипалатинським ядерним полігоном, проводячи досліди в рамках спільного проєкту Департаменту енерґетики З'єднаних Стейтів Америки і Академії наук Казахстану.

Найновіша фотографічна і радіольокаційна технологія, якою устаткований літак П-3 „Оріон", крім усього, допоможе виявити дотепер ще не розвідані підземні родовища, а також визначити оптимальні шляхи прокладання нових транспортових комунікацій.

Повітряне вивчення території Казахстану американськими вченими буде тривати до 11-го липня. Діяльність лябораторії в основному фінансується американською стороною.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ДЕПОРТОВАНИМ ДОШКУЛЯЄ БРАК ЖИТЛА

СИМФЕРОПІЛЬ. — До Криму повернулося біля чверти мільйона депортованих за Сталіна людей, однак багато з них ще досі не мають де жити. Згідно зі статистикою, на 1-го січня цього року до Криму повернулися 244,240 кримських татарів, 2,215 греків, 674 німці, 418 болгарів та 319 вірмен. В той час, як 100,000 переселенців мешкають в гуртожитках або винаймають квартири, у черзі на житло стоять 16,000 осіб. Людям, що повернулися, надано для поселення земельні ділянки, однак 11,000 з з цих ділянок на сьогодні все ще перебувають у стадії облаштування, ще 5,000 незаселені, бо у власників немає грошей. Біля 40 відс. переселенців є безробітними в той час, як створені для них робочі місця заповнені лише на 60 відс.

СТВОРЮЮТЬ ОРГАНІЗАЦІЮ ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ

УЖГОРОД. — Щоб зарадити безробіттю, яке зростає в області, громадяни створюють об'єднання „Зайнятість". Організація захищатиме інтереси працівників у державних, приватних, правоохоронних та інших установах, а також дбатиме про місцевий ринок праці, знаходячи одночасно інші, сказав голова організаційного комітету Петро Гецко. Згідно з УНІАР, офіційно на Закарпатті налічується 2.46 відс. безробітних від загального числа працездатного населення, якого понад 600,000 осіб. Однак в дійсности ця цифра значно вища — майже 50 відс. Серед безробітних 120,000 так званих відходників, біля 30,000 ринкових торгівців та „човників", які, курсуючи за кордон, займаються перепродажем товарів. Крім того, понад 90,000 перебувають на вимушених вакаціях. Біля 50 відс. усіх безробітних складає молодь віком до 28 років.

ДВІ УКРАЇНСЬКІ СЛОНИХИ ДІСТАЛИ „ЧОЛОВІКА" З ІЗРАЇЛЯ

МИКОЛАЇВ. — Щоб привабити відвідувачів, міський зоопарк спровадив для своїх двох слоних семирічного африканського слона Ніппл з Ізраїля, повідомило 22-го червня аґентство Ройтерс. Директор зоопарку Леонід Цуканов сказав, що Ніппл, який прибув до зоопарку 21-го червня після дев'ятиденної морської подорожі, коштував 10,000 дол. За словами Л. Цуканова, було ясно, що самиці, які також походять з Африки, потребували пари, до того ж керівництво зоопарку захотіло мати слоненят. „Це справжня радість — мати слоненят. Ми сподіваємося, що після того, як вони народяться, збільшиться число відвідувачів", — додав директор. Одній з майбутніх мам, Джільді, 18 років, а другій, Чангі, — 14 років.

СЕМЕНОВ ЗАКЛИКАЄ РОСІЮ НЕ ЗМІНЮВАТИ ІНФРАСТРУКТУРУ СЕВАСТОПОЛЯ

СЕВАСТОПІЛЬ. — Голова міської держадміністрації Віктор Семенов застеріг Росію не робити жодних змін в інфраструктурі міста, яку вона винайматиме в України впродовж 20 років. Він зазначив, що не варто розглядати факт винайму деяких бухт у Севастополі як такий „що не підлягає жодним творчим змінам". За його словами, деякі кораблі Чорноморської фльоти досі базуються в бухтах Військово-морських сил України, так само, як і деякі кораблі України базуються в бухтах, що за договором відійшли до російської фльоти. В. Семенов також зазначив, що договір з Росією поліпшить фінансове становище Севастополя, оскільки разом з платою за винайм до бюджету надходитимуть і податки з винайму.

УКРАЇНА І ПРИДНІСТРОВ'Я ОБГОВОРИЛИ ЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма і президент так званої Придністровської республіки у складі Молдови Ігор Смірнов розглянули економічне і гуманітарне співробітництво. На зустрічі мова йшла про розвиток прикордонної торгівлі, працю митних служб, перевезення транзитних вантажів. Президенти обговорили також становище української громади в цьому реґіоні. Сторони домовилися відкрити українську катедру в одному з вищих навчальних закладів Придністров'я. Від імені адміністрації Придністров'я І. Смірнов подякував Україні за внесок в нормалізацію відносин реґіону з Молдовою і за економічну допомогу. В травні, як відомо, Молдова і Придністров'я при посередництві Росії та України підписали перемир'я, закінчивши формально конфлікт, який шість років тому забрав життя 700 осіб.

ПОМЕРЛО ЧЕТВЕРО ДІТЕЙ ВІД ОТРУЄННЯ ГРИБАМИ

КИЇВ. — Не зважаючи на те, що грибний сезон ще не почався, в Україні отруїлося грибами на смерть вже четверо дітей. Міністерство Охорони Здоров'я повідомило, що грибні отруєння, включно з несмертельними, зареєстровано в шести областях. Найбільше випадків на Кіровоградщині — 18 і Дніпропетровщині — 12. Лікарі закликають тих, хто не розуміється на грибах, взагалі їх не збирати, бо проти отрути майже немає протидійних засобів. Минулого року від отруєння грибами померло десятки осіб, а сотні зазнали несмертельного отруєння. Люди часто вдаються до збирання грибів, не маючи достатньо грошей на харчі.

НА ОСЕЛІ УНСОЮЗУ ВІДБУЛОСЯ ВІДЗНАЧЕННЯ ДНЯ БАТЬКА

На сцені — танцювальний ансамбль „Аркан" з Торонто (фото А. Воробця).

Союзівка (Г. Колесса). — Теплою соняшною погодою зустріла оселя УНСоюзу багаточисленних гостей та представників місцевої громади, які прибули сюди у неділю, 15-го червня, щоб відзначити День Батька. Цим відзначенням УНС символізує своє батьківське ставлення до української громади, адже організація унапрамлює свою діяльність на всесторонню підтримку не лише української громади в діяспорі, але й на допомогу Україні. Тому УНС заслужено називають „Батьком Союзом".

Після Божественної Літургії у місцевій церкві Пресвятої Трійці, яку правив о. Шараневич, відбувся Молебень в намі-

(Закінчення на стор. 4)

Парлямент скасував приписку за місцем проживання

Київ. — Відтепер, щоб дістати працю в Києві чи будь-якому іншому місті України, не потрібно мати у пашпорті штампу приписки, тобто офіційної реєстрації за місцем проживання, повідомила 19-го червня УНІАР.

На шостому році незалежности Верховна Рада нарешті скасувала цей пережиток совєтчини, який обмежував конституційні права громадян, прив'язуючи їх до якоїсь певної місцевости.

Приписка була запроваджена совєтською владою для більшої контролі над населенням.

У СВІТІ

ОДНОГО З НАЙКРАЩИХ ІТАЛІЙСЬКИХ знавців мафії у неділю, 22-го червня, призначено керівником відділу боротьби з міжнародною злочинністю Організації Об'єднаних Націй. Піно Арляччі, котрий є також членом італійського сенату, призначений заступником генерального секретаря ООН для згаданих справ і директором бюр у Відні, де здійснюються програми боротьби зі злочинністю і наркоманством. Соціолог за професією, 46-річний П. Арляччі тісно співпрацював з виконавчою владою Італії у поборюванні мафії, котре було дуже успішним. Ці вміння та його пропозиції про більшу участь ООН у боротьбі з міжнародною злочинністю здобули йому це становище.

ДЕЯКІ ПАКІСТАНЦІ ЛИХІ НА СВІЙ уряд за те, що без будь-якого переслухання дозволив вивезти до ЗСА їхнього громадянина, котрого оскаржено в убивстві в 1993 році двох працівників Сі-Ай-Ей перед будинком головного бюра у Ленґлі, Ва. Урядова мовчанка про спіймання та вивезення 33-річного Мір Амаля Кансі, оскарженого злочинця, тільки загострила спрямовану проти уряду критику. Навіть деякі газети виступили проти такого полагодження справи, бо у важають, що тут порушено закон їхньої держави.

В АМЕРИЦІ

НАСТУПНОГО МІСЯЦЯ У ПІТТСБУРҐУ буде відбуватися річна конференція Крайової асоціяції для поліпшення становища негрів на котрій буде розглядатися дотеперішнє становище організації щодо справи расової інтеґрації публічних шкіл в країні. Досі організація підтримувала примусову расову інтеґрацію в публічних школах, але останнім часом самі негри почали квестіонувати доцільність та користі такого підходу. Деякі члени згаданої організації уважають, що спосіб і програма організації є застарілими та через те не мають молоді серед свого членства, тому дискусії хоч би й того одного питання, на їхню думку, допоможуть зрушити ці застарілі поняття.

ПРЕЗИДЕНТ БИЛЛ КЛІНТОН має в пляні запропонувати декілька рекомендацій для поживлення та оновлення американських міст, включно зі значною знижкою купівлі мешканевих приміщень членами виконавчих органів влади. У своїй промові на конференції посадників міст у Сан Франсіско у понеділок, 23-го червня, Президент запропонував плян продажі мешканевих приміщень державної власности у містах, за половину ціни для поліціянтів. Крім того, президент Б. Клінтон має ще інші пропозиції всі унапрямлені для того, щоб оновити життя у багатьох містах країни.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Підтримаймо спортовців-патріотів з України!

Коли розпався Совєтський Союз і на його руїні піднялися до самостійного життя колишні його сателітні країни — поміж ними у 1991 році Україна, — в той час усі засоби міжнародної масової інформації подавали про цей, для української спільноти, зворушливий факт — вістки, репортажі, статті, знімки. У найбільш престижевих журналах світу і на телевізійних екранах перегукувалися про цю подію, вказуючи на історичне значення самостійної України на карті світу.

Може це дещо парадоксальне твердження, але ніхто і ніщо так не утвердили українського імени поміж „народів вольнім колі", як виступи юних спортовців України, коли після кожної їхньої перемоги дзвенів український національний гимн, коли українським спортовцям вручали золоті, срібні чи бронзові медалі.

Щоб лиш згадати деяких поміж багатьма українських золотих медалістів, як: Сергій Бубка, Лілія Подкопаєва, Оксана Баюл, Віктор Петренко, Рустан Шаріпов, Ігор Коробчинський, Іннеса Кравець, Володимир Кличко, Вячеслав Загороднюк, Катерина Серебрянська, Тетяна Ґуцу та інші.

Нема де правди діти, але що найбільше публіку цікавить і хвилює — це спортові змагання. І тут чи не найяскравіший вінок слави Україні піднесла якраз Оксана Баюл, здобуваючи їздою на ковзанах дві золоті медалі: одну за чашу світу, другу — на Олімпійських іграх у Ліллергамері, Норвегія. Можна виголошувати різні погляди за і проти нашої ковзанярки в аспекті браку її патріотизму, та тріюмфальною їздою своєю на ковзанах відкарбувала вона і увиразнила ще дужче присутність України на політичній карті світу. Коли ж бо з мікрофонів телевізійних коментаторів лунали слова, що О. Баюл з України — кожен її тріюмф був нашим тріюмфом.

Та це лиш приторком про О. Баюл й інших видатних спортовців України. Сьогодні ми особливо скріплені надією на духовну силу юних спортовців України інформативним дописом ред. Омеляна Твардовського у рубриці „Спортові Вісті" п. з. „Ростуть патріоти-спортовці в Україні" („Свобода, 17-го квітня ц.р.). Уже заголовок говорить сам за себе. Дописувач звернув особливу увагу на пару феноменальних юних шахістів із Краматорського на Донеччині — Руслана Пономарьова і Тетяну Кононенко, які, здобуваючи перемогу у шахових турнірах, рівночасно готуються до чемпіонату світу. Русланом, як про це пише О. Твардовський, — зацікавилися російські шахові чиновники, намагаючись його собі „привласнити". Надаремно, Русланові батьки і він сам відмовилися від отих „привілеїв" із заявою, що Руслан репрезентуватиме і славитиме свою рідну Україну". Як теж від Руслана і Тетяни наспів лист до Управи УСЦАК, у якому, між іншим, вони пишуть: „Не дивлячись на тимчасові труднощі, які переживає наша країна, ми глибоко впевнені, що відродження України як самостійної держави стало незворотним. І тому, беручи участь у різних шахових змаганнях, ми намагаємось, у міру можливостей, гідно виступати за Україну на міжнародній арені, гадаючи, що наші спортивні досягнення є внеском у відродження української культури".

В іншому знову числі „Свободи" (7-го травня ц. р., ч. 87 у рубриці „Спортивні вісті") поміщено інтерв'ю з київської „Спортивної Газети" із 15-го березня ц.р., що його перевела журналістка Людмила Мовчан із Катериною Серебрянською, чемпіонкою і золотою медалісткою на Олімпійських іграх в Атланті, ЗСА, абсолютною чемпіонкою світу-95, чемпіонкою Европи-96; недавно Катерина здобула ще титул „Жінки Року-96". У цьому ж інтерв'ю п. з. „Я вирішила якнайкраще опанувати українську мову" К. Серебрянська, між іншим, заявила: "Ще й досі переживаю ту чудову атмосферу, що панувала в столичній палаті 'Україна'. Спасибі організаторам цієї великої акції. А що ж могло бути цікавішим для мене, 19- річної спортсменки, як поспілкуватися з професійною українською елітою?! Стільки було цікавих людей! Того ж вечора я вирішила якнайкраще опанувати українську мову. Адже це моя рідна мова. Батьки — українці, та й діди і прадіди — також. Але зростала в Криму... Розмовляти можу, але ще не так досконало, як хотілося б". Коли ж журналістка запитала Катерини, які її мрії — вона відповіла: „Виступати і захищати спортову честь батьківщини на міжнародній арені".

Слова Тетяни, Руслана і Катерини можна назвати мовою і словом справжньої української душі, мовою справжніх українських патріотів, свідомих приналежности до України і їхніх повинностей. Залишається тільки підписатися під закликом О. Твардовського: „Підтримуймо всі прояви українського патріотизму в спортовців України!"

Ярослав Гайвас

ПЕРЕДВИБОРЧІ МІРКУВАННЯ

Час минає швидко. Парляментарні вибори в Україні відбудуться в березні наступного року, отже часу мало, а роботи так багато. Не можна сказати, що деякі партії та люди не працюють у тому напрямі, але воно ще не так, як мусить бути, щоб це велике діло приготувати як і слід і щоб воно закінчилося з успіхом.

А була добра нагода

Наприклад, Народний Рух України почав обласні та ширші з'їзди-конференції, які проходять з чималим успіхом. Значить, терен їх потребує і місцеві люди їх очікують. Хто бував довше в Україні після розвалу совєтсько-російської імперії та завдав собі труду побувати в терені — на промислових заведеннях та в селах, що поступово відбуваються — той мусив переконатися, як населення спрагнене вісток з України і світу. НР України особливо вдалися такі з'їзди в Рівному та в Чернівцях. Але здавалося, що такі з'їзди будуть початком масових передвиборчих виступів, та до цього не дійшло. А пора і нагода була добра! Справді пора, бо завдання величезне і мусить бути виконане: дійти до кожної місцевости, до кожного закутка і передати направду „абсолютний імператив" кожній людині ,що вона мусить взяти участь у виборах, віддати свій голос і безпосередньо причинитися до покращання своєї долі, свого життя і до виходу цілої країни із ще досі нестерпного становища. Адже так далі не може бути! Винні в цьому нестерпному становищі не тільки найвищі суспільні й державні достойники, найвидатніші інтелектуали, але й всі. Кожен має виступити і показати себе.

З України доходить чимало вісток, що люди та партії, які мають вагу, а тим самим відповідальність, торопляться довкола творення міжпартійних порозумінь і бльоків. Це простий, зрозумілий і потрібний захід, бо, на жаль, ні одна з політичних партій національно-демократичного толку не почувається такою сильною, щоб іти самою до виборів з надією перемогти. І це є один з основних недоліків. Не попрацювали партії як слід. Нам скажуть, що було замало часу. Ні, воно далеко не так. В усіх країнах, що постали на звалищах російської імперії виросли партії, що змагаються за те, щоб перебрати владу в свої руки. В таких революційних майже шести роках було таке зрушення, сьогодні воно вже значно пригасло, що люди були спрагнені діла, якоїсь творчости, нових надій і візій. Правда,ніякий народ не поніс такої руїни за часи російського імперського панування, як український. Фактично український народ розхитаний і скалічений і ще чимало часу мине, поки його травми залікуються, поки він повернеться до життя, яким живуть інші народи. Але і в тому стані можна було добитися значно більше. В демократичній системі кожна партія змагається за владу, за те, щоб її перебрати, або принаймні бути співучасником у ній. Коли партії замалі, іншого виходу немає, як бльокування.

Оптимальна ціль

Оптимальною ціллю у бльокуванні партії національно-демократичного спрямування в Україні було б добитися одного загального всеобіймаючого бльоку, з однією програмою, з внутрішнім розподілом кандидатів у спільній виборчій листі. Такий бльок мав би свої великі переваги, хоч не бракувало б труднощів та комплікацій. Але в сучасній українській дійсності створення такого тривалого бльоку нереальне, тобто неможливе. Та не лише це.

В українському сучасному стані національно-політичної свідомости, з великими розбіжностями, коли не раз люди не можуть вигладити їх і дійти до якогось спільного знаменника, нелегко знайти доступ одним бльоком до тієї різноманітности, а навіть розгублености, в стані яких опинилося українське суспільство. Є в нас погляди і їх не можна з легкої руки відкидати, що при сучасному, не структурованому зрізничкуванні, поляризації і навіть не раз незрілости, ледве чи можна було б одним бльоком знайти дорогу до них усіх. А саме тому нам дуже залежить, щоб загал суспільства включився у внутрішні суспільно-політичні процеси. Саме два, чи три виборчі бльоки можуть виявитися доцільнішими для тієї цілі. Тоді маємо застосований той фундаментальний тактичний принцип: „маршувати різними шляхами, а вдаряти в одну ціль". Але знатоки в тих питаннях додають: для такої тактики треба мати першоклясних генералів. А саме тут у нас є леґітимний запит: чи ми маємо таких суспільно-політичних генералів?

На всякий випадок при наявности більше, як один всеобіймаючий бльок, беззастережною вимогою мусить бути виключення всякої внутрішньої боротьби між ними. А ми власне для внутрішньої боротьби славимося своєю готовістю. У даному разі для успіху безумовно потрібна співпраця бльоків. А в співпраці першою вимогою, якщо вона має бути корисна, є повне підпорядкування групового, партійного інтересу загальному. А для цього треба бути готовим зрікатися своїх голосів, тобто пробувати їх передавати, хоч це ніколи не вдається повністю, іншій українській, групі, чи бльокові, які мають кращі вигляди на перемогу. При цьому не слід забувати інший принцип у таких ситуаціях. А саме: що першим кандидатом на отримування чужих голосів є найсильніша група. А це психічно не дуже легко. Аналізуючи проблематику бльокування, мусимо мати на увазі, що до виборів підуть у нас такі партії, чи політичні групи, які не захотять бути в бльоці з іншими, або інші, до яких вони хотіли б включитися в одному бльоці, їх не схочуть. Наприклад, УНА-УНСО. Ця група здобула в попередніх виборах відносно великий успіх. Три обрані депутати значить дуже багато для них. Для цього треба було б мати десятки тисяч прихильників і політичних лідерів, які вміли це використати. Мабуть, формація ця не дуже буде спішитися ввійти до якогось, не організованого нею бльоку. Існування цієї групи залежить у великій мірі від того, що вона здобуває окремо сама собою свої мандати. Значить, має твердо рішених членів та прихильників, яку тисячі людей підтримують, не зважаючи на критичні голоси проти неї, чи навіть напівофіційні акції проти з боку офіційних, або до них близьких державних чинників.

Особлива формація

Особливий характер має і у великій мірі іншу ролю у суспільно-політичному житті України відіграє формація КУН. Формація ця має коріння й традиції, що їх не має в такій мірі ніяка інша партія, чи група. КУН виводить себе і то леґітимно, від Визвольних змагань 1917-20 років, від УВО, яку створили й довгі роки вели провідні старшини визвольних формацій тих років. Та частина ОУН, з якої виріс КУН, вела безперервно активну боротьбу всіми методами з усіми окупантами українських земель. Вона перебрала духовно-інтелектуальний зміст і на його базі вирощує, усучаснює свій зміст. Як така вона визначає для себе ролю і завдання, які традиційно були в УВО-ОУН. Вона перебрала увесь духовний і політичний зміст виняткового здвигу в часі Другої світової війни — УПА. А це все зобов'язує і органічно становить грунт та фундаменти дальшої діяльности КУН. КУН не може, а чи вірніше дотепер не зміг і не мав наміру позбутися того. І тому зовсім логічно, що КУН створив довкола себе окремий виборчий бльок, який має всі дані перетворитися в тривалий організм. Кажуть, що провідні чинники КУН шукають можливости ввійти в спільний бльок, наприклад, з Народним Рухом України. Але з другого боку чуємо компетентні голоси з керівного тіла КУК, які обстоюють потребу іти самому окремо, або ще краще в створеному довкола себе бльоці. І ті голоси мають свою рацію. КУН мусить маніфестувати свої ідеї, сили та свої впливи як щось окреме, бо це підстава його росту. Ріст КУН-у і його впливів залежить від кон-

(Закінчення на стор. 4)

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА
Д-р Юліян Мовчан

З медичних новин в Україні і світі

Чому буває гірко в роті

Якщо не ми самі, то напевно ми чули від когось іншого, що прокинувшись вранці після спання, особа відчуває в роті гіркий присмак. Чим це може бути зумовлено? І чи є щось на це?

Відповідь на це читаємо в київській газеті „Ваше здоров'я" (число за 5-те квітня ц. р.) Д-р Тетяна Іванюк на це дає таку відповідь:

„Гіркий присмак у роті свідчить про приплив жовчі з дванадцятипалої кишки у шлунок. Найчастіше це буває при дискінезії (розладі вольових рухів) жовчних шляхів, змінах функційного стану центральної нервової системи та різних захворюваннях органів черевної порожнини. Якщо цей симптом турбує часто, треба звернутися до лікаря, який для встановлення точного діягнозу призначить необхідні аналізи — включно з рентгенівським пересвітленням ..."

Розумової відсталости можна уникнути

Під такою назвою у вищезгаданій газеті читаємо інформацію з Куби, яку подала Ірина Слободянюк. Виявляється, що завдяки програмі визначення вродженої гіперфункції щитовидної залози, що її розпочав у 1986 році Центр імунодосліджень, понад 400 дітей в Кубі врятовано від недоумкуватости. Кубинські медики довели: розумовій відсталості, яка загрожує одному з 400 новонароджених, можна запобігти при умові раннього дігнозування згаданої патології.

Директор Центру Хоса Люїс Фернандес Йеро повідомив, що Куба — друга після Великобританії країна світу, де обстеження за такою програмою проводяться масово. Правда, Великобританія в 1980 році через скорочення бюджетних асиґнувань вимушена була припинити виконання такої програми... На жаль, в газеті нема жодної згадки, як є справа із застосуванням такої програми в інших країнах — в тому числі в ЗСА...

Сифіліс атакує Запоріжжя

Під таким алярмуючим заголовком читаємо в цій самій газеті в числі за 9-те квітня ц. р. допис Алли Кобинець. Вона пише, що через різкий стрибок захворюваности на венеричні недуги, в Запорізькій області склалася тривожна обстановка. Епідемія сифілісу, яка триває понад 6 років, з кожним днем забирає все нові і нові жертви...

Як повідомив головний лікар обласного шкірно-венеричного диспансеру Валерій Козленко, лише торік у Запоріжжі захворюванність на сифіліс зросла на 34,5 відсотки, а в цьому році цією хворобою уражено 4,500 хворих. Але — як зазначає Козленко — ці цифри не відбивають реальної картини оскільки ці дані стосуються лише виявлених хворих, а скільки їх є ще не виявлених — невідомо...

Хто ж хворіє на сифіліс у Запорізькій області?

Виявляється, що понад 50 відсотків із хворих — це особи із соціяльно-неґативною поведінкою, як от — алькоголіки, повії, боми, сексуальні деґенерати і т. д. Поруч із сифілісом, неухильно зростає також захворюваність на гонорею.

Кусання нігтів — ознака нервовости

Хоч до такого висновку вже дійшло багато людей, проте газета „Ваше здоров'я", видно, вважала за потрібне ще про це нагадати, коли в своєму числі за 16-те квітня вирішила помістити допис, який підготувала Лада Бондаренко.

Як читаємо в тому дописі, нігті гризуть діти, які тривожаться з будь-якого приводу. Наприклад, вони починають кусати нігті, очікуючи, поки їх покличе вчитель, перед відвідуванням лікаря або під час перегляду страшного кінофільму. Навіть, якщо дитина має спокійну вдачу, то кусання є ознакою не психічного, а нервозного напруження.

Будь-яке покарання дитини за те, що вона кусає нігті може лише ще більше поглибити її напруження, але не відучити гризти нігті. Постарайтесь довідатися, що саме робить дитину нервовою. Якщо причиною цього є кіно, телепередачі або комп'ютерні ігри, тоді постарайтеся відволікати її від таких розваг. А особливо від тих програм, які її дратують або лякають.

Чи можна обійтися без окулярів?

Виходить, що так. Як інформує преса, американські вчені запропонували нова метода, який дозволяє позбутися окулярів, а саме — треба змінити форму рогівки ока. А саме — спочатку в око шприцом уводять фермент, який розм'якшує рогівку. Потім вставляють лінзу, яка надає рогівці нової форми. Після затвердіння рогівка набуває потрібної кривизни і тому необхідність в окулярах відпадає.

Таких операцій було зроблено п'ятнадцятьом пацієнтам і їхній зір не погіршився. Залишається до вирішення лише одне питання чи проблема — покищо ціна такої операції становить близько 3,000 американських долярів. („Ваше здоров'я" 19-го лютого 1997 р.).

Д-р Іван Заяць

Мій батько

II

Коли поляки видали адміністраційне розпорядження, щоб метрики писати по-польськи і всі імена писати у польському звучанні, наші священики запротестували проти цього. Тоді польська прокуратура почала карно переслідувати і притягати наших священиків до суду за „фальшування метрик" (українське уживання імен і прізвищ). Польські суди нижчих інстанцій почали за це карати в'язницею. В кожному індивідуальному випадку треба було часто відкликуватися до Найвищого суду. Тоді власті наклали адміністраційні кари за писання метрик по-українськи. Щоб уникнути дальших переслідувань, батько порадив писати метрики по-латині, що було дозволено.

Іншою важною справою було право патронату дідичів, з яким було пов'язане право надавання парафій. Митрополичий ординарій мусів патронові-дідичеві представити трьох кандидатів на пароха, з яких патрон мав право вибору, або міг усіх кандидатів відкинути. Це право надав польським дідичам король з наміром контролі над нашим народом і при помочі „ксьондза" тримати нарід у темноті й послуху до влади. Про це докладно пише о. Наумович, один з будителів Галичини.

Очевидно Митрополит Андрей хотів цього права позбутися. Я тоді вже закінчив правничі студії і працював адвокатським аплікантом в канцелярії брата моєї мами, вже згаданого вгорі д-ра Александра Павенського. Готуючи докторську працю „Право вільного Млива", я допомагав батькові в полагоджуванні справ Митрополичої Консисторії. У висліді перевірки історично-правних законодавчих джерел, ми прийшли до висновку, що боротьба про скасува́ння патронату судовою дорогою була безвиглядною, тим більше скасува́ння патронату законодавчою дорогою польським соймом (що нам, українцям, був ворожим) було безнадійним. Навіть якщо б наша парляментарна репрезентація виграла цей бій у соймі, матеріяльні втрати нашого священства були б незвичайно великі, з чого Церква дуже потерпіла б. Помочі не можна було очікувати, бо священик був вповні економічно залежний від польського дідича.

Тоді батько порадив, щоб у разі відмови надання повноправної парафії священикові, номінувати його адміністратором, який правно би виконував усі функції пароха і користувався усіми привілеями, з цим пов'язаними.

Щоб допомогти нашим правникам боротися за права нашої Церкви, батько мав доповідь у Товаристві Українсько-Руських Правників у Львові, де належав до Управи, а д-р Кость Левицький був головою. Батько написав більшу працю про Конкордат і його примінення для оборони прав нашої Церкви. Ця праця була видрукована у додатку журналу Товариства У-Р. Правників „Життя і Право". Я був під поліційним наглядом і батька на це наразив. Про це ми довідалися від служниці, до якої польський поліцай почав залицятися з того приводу.

В бюрі довідалися, що батько є дорадником Митрополичої Консисторії, і, хоч за свою працю дістав був орден Золотого Хреста Заслуги, „радили", щоб перенісся до Варшави (Централі Прокураторії). Батько „зі скромности" відмовив. Одначе, коли під час т. зв. нормалізації була ваканція в Найвищому Трибуналі адмінстраційному у Варшаві, голова (презес) Прокураторії запропонував батькові податися на цю номінацію. Президентові Держави представляли „терно" (трьох кандидатів) до номінації. Побоюючись, наразити себе на компромітацію відкинення, пішов мій батько д-р Юліян Заяць до голови Української Парляментарної Репрезентації, віцемаршалка сойму Василя Мудрого, про пораду й можливу підтримку. Посол Мудрий обіцяв поміч.

І так при помочі поляків, які хотіли батька позбутися зі Львова, і Української Парляментарної Репрезентації, яка мала нагоду для українців добути при нормалізації позицію судді Найвищого Трибуналу адміністраційного, д-р Юліян Заяць, єдиний українець, дістав цю номінацію. 1939 року батько дістав додатково номінацію до Найвищого Трибуналу компетенційного, що рішав спори про компетенцію між судами і адміністраційними властями. На цих двох позиціях застала д-ра Юліяна Заяця Друга світова війна. Але батько не зірвав зв'язків зі святим Юром (так називано Митрополичий Престіл). Дрібніші справи Консисторії полагоджувала моя сестра Євгенія, яка в міжчасі стала також адвокатом. Важніші справи ми посилали до Варшави, або полагоджував їх батько, коли приїжджав до Львова. Щойно тоді, коли мама і сестра переїхали в березні 1939 року до Варшави, зв'язок батька зі св. Юром перервався.

Мене „видворили" на захід, давши номінацію на судового асесора (найнижчий ступінь судової кар'єри по аплікантурі і судовому професійному іспиті), в корінній Польщі на Мазурах у Войнічі, біля Тарнова.

1939 рік. Вересень. Німці зайняли Польщу. Найвищого Суду і Найвищого Адміністраційного Трибуналу вони не відновили, а відновили лише діяльність нижчих судових інстанцій з апеляційним судом включно. Польське судівництво було зорганізоване на взір інших европейських у трьох інстанціях: городські суди для менших справ і окружні для важніших справ були першою інстанцією; другою інстанцією були окружні суди для відкликів від городських судів; і третьою — апеляційні суди для відкликів від окружних вироків у першій інстанції. Голова Апеляційного суду був рівночасно адміністраційною владою для всіх судів своєї округи, надто номінував аплікантів і представляв Президентові держави кандидатів на номінації на суддів, переводив судові іспити. Найвищою інстанцією був Найвищий суд у Варшаві. Адміністраційною владою були староства, воєвідства, міністерства і відділи судові при них, а останньою відкличною інстанцією від рішень міністерства був Найвищий адміністраційний Трибунал у Варшаві.

Закінчення буде

Конференція і Збори ЦУКА в Клівленді

Від 5-го до 7-го червня ц.р. відбувалися Конференція і опісля Збори Централі Українських Кооператив Америки (ЦУКА) в приміщеннях готелю Голідей Інн в Індепенденсе, Огайо. Реєстрація членів і товариська зустріч почалися в четвер, 5-го червня. З числа всіх 18 Кредитівок у ЗСА з'їхалися делегати від 16. Ділова програма почалася наступного ранку в приміщеннях готелю. Голова Ради ЦУКА Всеволод Саленко відкрив сесію і проводив нарадами. На початку вітав голову Дирекції Федеральної Кредитівки в Пармі Розалію Головку та гратулював з нагоди 40-річного ювілею кредитівки. Р. Головка вітала голову Всесвітньої Ради Кооператив інж. Дмитра Григорчука, голову ЦУКА Ради В. Саленка, американських і українських кооперативних делегатів і гостей. З рамени Американської Кооперації КЮНА — з'їзд вітав Джордже Гільровскі, а представник Кооперативного Убезпечення Тресту Стевен Остлюнд зілюстрував цю ділянку, з прозірками, за рік 97/98. Потім відбулася дискусія і запити.

Дуже цікава та повчаюча була доповідь з прозірками на екрані та порівнювальними статистичними даними делегата з Дітройту Ігоря Козака. Володимир Гупаловський був перешкоджений і не міг прибути на з'їзд. І. Козак говорив на тему: „Загальна фінансова аналіза всіх кооператив, 1995/96 роки". Українські Кредитівки в ЗСА диспонують маєтком майже 1 блн. і 100 млн. дол. та резервним капіталом в сумі 135 млн. дол. Річний загальний прибуток становив квоту 47 млн. дол. В глобальному маштабі, себто, включаючи українські Кредитівки в Канаді, Европі, Південній Америці, Австралії і Україні, маєток українських Кредитівок виносить майже 2,5 блн. дол., з резервовим фондом біля 250 млн. дол. Канада має також майже 20 Кредитівок з маєтком коло 1 блн. дол. В Україні вже зорганізовано майже 250 Кредитівок, але їх маєтковий стан і діяпазон діяльности є дуже обмежений економічними і структуральними обставинами. Ми мусимо, — казав І. Козак, — аналізувати та плянувати на майбутнє, аби не затратити своєї ідентичности-окремішности, та зберегти і здобути нових членів, спеціяльно молодого покоління. Збільшити членство, а заразом поширити та поліпшити послуги для клієнтів. Молодим кредитівкам в їх початковій стадії потрібно допомогти, поширити популярний клич „Свій до свого". Дуже мало нашого населення в ЗСА користають з наших послуг. Американські кредитівки, порівняно з нашими, мають набагато вищий відсоток „портефоліо" позичок, а спеціяльно споживчих. В тій ділянці маємо ще широке поле діяльности. Треба зміцнити продуктивність праці та змодернізувати функціонування — услуги для клієнтів. Молоді люди мають тенденцію купувати чи будувати мешканеві доми на периферіях, в дальший віддалі від наших бюр, тому треба подумати, аби їх втримати для нас. Треба також обережно і розсудливо ставитися до консолідації наших Кредитівок, аби не затратити своєї ідентичности. Пересічні ощадности в українських Кредитівках є долі 13,500 дол., тоді як в американських — 17,500 дол.

По перерві цікаво, з прозірками та на плястичних прикладах, говорив фінансист і спеціяліст в тій ділянці Євген Татарин з Ню Йорку на тему: „Піднесення престижу Кооператив через фінансові услуги". Він говорив, що наші люди знають, як набути майно, але не вміють його затримати. На багатьох прикладах дуже статистично і переконливо представив, як багато маєтних і визначних осіб в ЗСА затратило чимало грошей, а то і цілий свій маєток, якраз через незнання спадкових законів, коли часто вже запізно. Зруйновано їх тяжко запрацьований маєток податками на випадок смерти. Мудрий і фаховий заповіт є дуже важливим фактором в продовженні надбаного майна і збереження для ваших дітей. Кількість старих людей збільшується. Є. Татарин свої доповіді допомагав з прозірками Богдан Малина. З перспективи практичности презентація Є. Татарина була вдалою і популярною.

По обіді, при т. зв. „круглому столі", обговорювано цілі та завдання ЦУКА, і вив'язалася жвава дискусія. Засаднича кооперативна структура ЦУКА не повинна підлягати жодним змінам, але її можна поліпшувати та пристосовувати до динамічних обставин сьогодні. Кожна Кредитівка має свого делегата в ЦУКА. ЦУКА має свою Конференцію два рази в році, а один раз відбуває свої Загальні Збори та вибір чи перевибір Управи. ЦУКА є надбудовою Кредитівок, і її завданням, як найвищого кооперативного тіла, є координувати, плянувати, аналізувати і репрезентувати на міжнародних і національних форумах українську кооперацію, давати напрямні, видавати бюлетені та листи в контексті кооперативних ідей та цілей. Не забуваймо, що в історичному ході наша кооперація, спеціяльно в Галичині, розвивалася дуже успішно. Вона відіграє важливу ролю в консолідації українців, у формуванні нашої свідомости, розв'язанні соціяльно-економічних та культурно-моральних проблем і в утвердженні Української держави. Ще ніколи в історії кооперація не була настільки потрібною і актуальною, як сьогодні. Це підкреслив у своїй праці кооперативний діяч і письменник Ілля Витанович. Президент Світової Кооперативної Ради інж. Дмитро Григорчук сказав, що найвище завдання кооперації є створити вільну людину.

В суботу, 7-го червня, відбулися Загальні Збори ЦУКА, якими проводив В. Саленко. По всіх звітах і дискусіях перевибрано цю саму управу, зі зміною що Липецького з Дітройту заступив Серафин. Кожна Кредитівка має тільки один голос, а Екзекутива ЦУКА складається з 7 членів. Цього ж дня, 7-го червня ввечері у готелі „Голідей Інн" відбулися бенкет, вечеря з напитками, концерт та забава з танцями при звуках оркестри „Водограй" з Ню Йорку. Бенкет з нагоди 40-ліття Федеральної Кредитівки в Пармі відкрила її голова Р. Головка і привітала присутніх отців, інж. Д. Григорчука, В. Саленка, присутніх делегатів Кооператив, гостей та численних членів Кредитівки „Самопоміч" у Пармі. Зілюструвала коротко 40-літню історію і ріст Кредитівки в Пармі та назвала імена основоположників-ентузіястів, як: інж. Михайла Хроновята, інж. Романа Цегельського, Ярему Попеля, Богдана Стрийського, мгра Адама Вовка та інших, які в січні 1957 року з початковим маєтком 57,000 дол. по одержанні легального „чартеру", розпочали працю кооперативи „Самопоміч".

„Для нас доля була ласкавою, — говорила голова, — і ми, з Божою поміччю, побороли різні перешкоди та невдачі, добилися успіхів. На сьогодні наш маєтковий стан виносить 48 млн. дол., а резервний фонд сягає 11 відсотків. Недавно Кредитівка перейшла на федеральний „чартер" і диспонує двома філіями: в Льорейн і Кентон, Огайо. Кредитівка має своє бюро у власному будинку з вигідною, паркувальною площею. Має свою власну комп'ютерську систему та значно змодернізувала, поширила і поліпшила свої услуги для клієнтів".

Р. Головка підкреслила зрозуміння і співпрацю з ЦУКА. Нашим завданням є побільшити наше членство, втримати молодь при Кредитівці, поширити і поліпшити наше кредитове „портфоліо" та змодернізувати послуги. Цілою програмою бенкету проводив вміло, змістовно та з певною дозою гумору президент Дирекції Кредитівки д-р Богдан Чепак. Між іншим, на початку свого слова він висловився про Р. Головку, як нашу „Аєрен леді" — „залізну жінку" на нашому терені. Опісля д-р Б. Чепак представив президіяльний стіл.

В програмовій частині виступив танцювальний ансамбль „Каштан" з Клівленд-Парми. Він вивів грацroutine традиційний хоровід з короваєм та вишиваними рушниками в напрямі гостей при президіяльному столі. Д-р Б. Чепак прочитав кілька з багатьох привітів, як від Владики Роберта, губернатора стейту Войновіча, конгресмена Деніса Куцінича, різних організацій та комітетів Клівленду. Опісля голова Світової Української Кооперації інж. Д. Григорчук гратулював федеральній Кредитівці в Пармі з нагоди ювілею і підкреслив фахову і жертвенну її працю під керівництвом Р. Головки і д-ра О. Ліщинецького. Навів слова кооператора Витановича про виховно-громадську працю кооперації. Д. Григорчук, В. Саленко, Р. Головка і О. Ліщинецький вручили відзначення-грамоту присутньому 87-річному основоположникові, піонерові і довголітньому кооперативному діячеві мгр Адамові Вовкові, за його витривалість і заслуги. Число його конта в Кредитівці є 1. Грамоту з нагоди ювілею Р. Головці вручили Григорчук і Саленко при загальному аплявзі всіх присутніх. Мгр А. Вовк дякував за відзначення, і сказав, що це не тільки його заслуга, але й інших основників, які, на жаль, всі, крім нього, відійшли в засвіти. Представник КЮНА Гільровскі гратулював і зарепрезентував відповідне відзначення.

Ансамбль „Бандуристи" відспівав бадьоро три пісні: „Ой важу я, важу", „Сива зозуленька", „Наливаймо, браття". Диригентом цього ансамблю був сам маестро-диригент цілої капелі „Бандуристи" ім. Шевченка д-р юрист Олег Махлай. До речі, хочу зазначити, що хор тепер працює над новою програмою і має в пляні гастролі по більших містах ЗСА восени цього року. При кінці мистецької програми ансамбль „Каштан" виконав „Гопак".

Відтак д-р Чепак попросив до молитви о. Митрата Гевтюка, пароха УККатедри св. Йосафата в Пармі. О. Митрат, нав'язуючи до притчі про таланти, сказав, що Кредитівка не змарнувала талантів, але побільшила їх та уліпшила. Д-р Чепак також подав до відома, що д-р юрист і прокурор міста Парми, доня голови УЗО мгра Василя Ліщинецького та сестра керівника бюра д-ра Ореста Ліщинецького була недавно іменована губернатором Войновичем членом Комісії кредитівок стейту Огайо, з осідком у Колумбус. Ця комісія є дорадчою, високою інстанцією для кредитівок. На залі були присутні артистка Литвиненко і артист-режисер Стригун з Львівського Академічного Театру ім. М. Заньковецької, які тепер є на гастролях в ЗСА і вже виступали в Пармі з „Наталкою Полтавкою". Режисер Стригун зложив в імені цілого колективу театру щирі побажання з нагоди ювілею.

Отець Іван Міронко, парох УПЦеркви св. Тройці в Норт-Роялтон молитвою закінчив цю виїмкову імпрезу. Далі учасники, а спеціяльно молодь, користали з доброї оркестри з Ню Йорку „Водограй" і веселилися й танцювали. Думаю, що ще на довгий час залишуться ці гарні, приємні спомини тих днів ЦУКА в Клівленді та ювілею 40-ліття Федеральної Кредитівки „Самопоміч" у Пармі. Щасти Боже на близькуче будуче!

Д-р Володимир Боднар

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ!

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

си конкурувати на міжнародному ринку. Амбасадор заявив, що інфляцію „фактично ліквідовано" і що парлямент незабаром ухвалить запізнілий на півроку бюджет.

Україна збирається стабілізувати і зменшити податки, що, на думку американських урядовців, збільшить інвестиції та об'єднає тіньову економіку з офіційною. В. Міллер зазначив, що хоч це нелегкий процес, Україна рухається у правильному напрямку.

Минулого тижня Л. Кучма звільнив прем'єр-міністра Павла Лазаренка. Дипломатичні джерела свідчать, що це зроблено під тиском західних лідерів, які вбачали в колишньому прем'єрові антиреформістську силу. Новий діючий прем'єр Василь Дурдинець, за словами Ю. Щербака, був два тижні тому у Вашингтоні як координатор комітету щодо боротьби з корупцією. Там він зустрічався з американськими урядовцями, включно з директором Еф-Бі-Ай Луїсом Фрі.

В. Дурдинець...

(Закінчення зі стор. 1)

стрімкими темпами, але, як доводить аналіза, до кримінальної відповідальности притягаються головним чином рядові наркокур'єри і споживачі, а верховоди наркобізнесу; ділки-організатори залишаються на волі. — заявив він. — Тому головним завданням спеціяльних підрозділів є зосередження зусиль над виявленням і припиненням діяльности організаторів, керівників наркобізнесу, які є рушійною силою наркоманії". Він додав, що у зв'язку з цим потрібно здійснювати жорсткішу контролю як за виробництвом, збутом наркотиків, так і їхнім ввозом.

В. Дурдинець, який є також координатором Комітету щодо боротьби з корупцією, сказав, що активнішу контролю мають здійснювати Міністерство Внутрішніх Справ, Служба Безпеки та Комітет з контролю за наркотиками при Міністерстві Охорони Здоров'я. За його словами, в Україні потрібно ввести систему галузевої та регіональної контролі за легальним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас 25-го червня 1996 р. наш найдорожчий ТАТУСЬО, ДІДУСЬ і ВУЙЦЬО

бл. п.

д-р ІВАН КІНДРАТ

Складаємо щиру подяку отцям, родині, приятелям і знайомим за участь у похоронних відправах, за молитви, співчуття, за чудові квіти та за щедрі пожерти на добродійні цілі в пам'ять покійного.

В першу болючу річницю смерти нашого найдорожчого ТАТУСЯ, ДІДУСЯ і ВУЙЦЯ

д-ра ІВАНА КІНДРАТА

та в десяту річницю смерти нашої найдорожчої і незабутньої МАМУСІ, БАБУНІ і ТЕТИ

бл. п.

МАРУСІ КІНДРАТ

з КОВАЛІВ

просимо всіх приятелів і знайомих злучитися з нами в молитвах за спокій їх душ.

У глибокому смутку

РОДИНА

Нові гостюючі вчені Гарварду

В Українському Науковому Інституті Гарвардського Університету працюють нові гостюючі вчені з України і Америки. Отримавши стипендію від американської установи Міжнародних досліджень і виміни (IREX), у серпні 1996 року з Харкова приїхала д-р Наталія Ковальчук. Вона закінчила студії суспільних наук і філософії у Свердловському і Київському Університетах, після чого вже десять років викладає філософію й етику в Харківському Художньо-Промисловому Інституті. Після коротких кількох тижнів у Кеймбриджі, д-р Ковальчук заявила, що вже починає достатньо орієнтуватись в „лябіринтах відомої Гарвардської бібліотеки", де збирає матеріяли до теми свого наукового дослідження — „Проблема розвитку вільної особистости в контексті межової цивілізації Америки і України". Окрім досліджень, вона взяла участь в курсі п. з. „Республіки і республіканізм" гарвардського проф. Гарві Менсфілда, виступила з викладом на семінарі в Українському Науковому Інституті, удосконалила своє знання англійської мови і приготувала рецензію на нове видання хрестоматії „Історія філософії України".

Несподіванкою для д-р Ковальчук була зустріч у Гарварді з посадником її рідного міста Харкова. Євген Кушнарьов і його дружина відвідували Український Науковий Інститут у вересні 1996 року. Їх супроводив Нюел Кук, американець, попередній головний фінансовий адміністратор Бостону, який вже давніше встановив зв'язки з Українським Науковим Інститутом у Гарварді. (Після дворічного перебування в Харкові, як працівник американської агенції USAID, Н. Кук став старшим дорадником харківської міської адміністрації). Слід згадати, що Є. Кушнарьов, після повернення з Гарварду, був призначений головою адміністрації Президента України в Києві.

В грудні 1996 року, д-р Ковальчук повернулася назад до Харкова. „Це дуже важливо, — стверджила вона, „що Український Науковий Інститут в Гарварді, закладає активні наукові контакти з Харковом, який у своєму науковому і культурному потенціялі є одним із провідних міст в Україні. Хотілось би подякувати всім співробітникам інституту за підтримку, а також за тепле прийняття в Гарварді".

Д-р Маргарита Балмацеда є другим новим гостем в Українському Науковому Інституті. Вона здобула стипендію на цілорічне перебування у Гарварді від американської Фундації ім. Форда. Уроджена в Аргентині, д-р Балмацеда є тепер молодим професором в університеті в Толідо, Огайо. Попередньо вона виконувала наукові досліди в московському Інституті світової економіки і міжнародних відносин. Докторський диплом отримала минулого року в Принстонському університеті. Заголовок дисертації: „Совєтська наука про Латинську Америку від кубинської революції до часу нового мислення, 1961-91 роки".

В Гарварді д-р Балмацеда займається аналізою українських міжнародних відносин у зв'язку з проблемами загальної стабільности та миру в Европі. Ці досліди є частиною ширшого проєкту п. з. „Незвичайний трикутник: Київ-Вишеград-Москва", в якому беруть участь вчені Польщі, Словаччини і Мадярщини. Цю працю в Европі фінансує Фундація Дж. Сороса. Д-р Балмацеда бере участь в програмах Українського Наукового Інституту, щоб поглибити своє особисте знання про Україну. А інститут при тому урізноманітнює свій філологічний профіль: крім володіння англійською, еспанською і російською мовами, д-ра Балмацеда говорить по-мадярськи, а також вчиться української мови. Влітку д-р Балмацеда виїде до Білорусі і України, щоб продовжувати свою наукову працю.

ФКУ

УРЯДОВІ ЧИННИКИ ТА КЕРІВНИКИ робітничого руху віддали останню пошану померлому в суботу, 21-го червня, 97-річному Фіделеві Валескезові Санчезові, патріярхові робітничого руху в Мехіко. Продовж останніх 60 років Ф. В. Санчез був провідником робітничого руху країни та тісно співпрацював з урядом, зокрема в останніх роках, щоб допомогти вийти з економічної кризи. Мехіканський президент Ернесто Зеділло у своїй промові про покійного підкреслив те, що він завжди заохочував до полагоджування непорозумінь шляхом переговорів, а не конфронтацією, та працював у користь стабільности, а не ризкових починів. Одначе іншої думки є про свого померлого провідника звичайні члени робітничого руху, котрі твердять, що він занадто співпрацював з урядом і не домагався кращої заробітної платні для пересічного робітника.

Ділимося сумною і болючою вісткою, що з волі Всевишнього 12-го червня 1997 р. несподівано відійшов у вічність

бл. п.

ОЛЕКСАНДЕР ОЛІЙНИК

нар. у Львові, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у церкві св. Миколая, Торонто, Канада.
Похований на цвинтарі Парк Лавн.

Горем прибиті:
дружина — МАРТА
доні — КАТРУСЯ з родиною
— ОКСАНА з родиною
— УЛЯНА з родиною
внуки і правнуки
сестри — МАРІЯ ГАВРИЛЯК
— МАРТА ДУМА з родиною
родина — МЕЛЯНІЯ КРИВОКУЛЬСЬКА
— ТЕТЯНА БУТОВИЧ
— ЛЕСЯ КУРОПАСЬ з родиною
— МАРІЯ МАЦЬКЕВИЧ з родиною
— МИРОН ВАЛЬКІВ з родиною
— МИКОЛА БУТОВИЧ з родиною
родина в Канаді, ЗСА й Україні.

Вічна йому пам'ять!

УВАГА! *Пригадується, що* **УВАГА!**

Посмертні оголошення

до поміщення в щоденнику „СВОБОДА"

приймаються тільки до години 8:30 ранку,

якщо родина бажає їх мати надрукованими того самого дня.
Для вашої вигоди подаємо число факсу (201) 451-5486, який працює 24 години.
В 40-ий день смерти оголошень телефонічно не приймається.
ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ

На оселі...

(Закінчення зі стор. 1)

ренні батьків. Після полуденку, о год. 3-ій, у залі „Веселка" розпочався святковий концерт.

Відкрив відзначення відповідальний за програму координатор братської діяльности УНС Андрій Воробець, після чого до привітального слова було запрошено предсідника УНСоюзу Уляну Дячук.

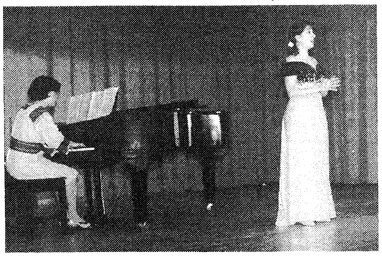
У концерті взяли участь Український танцювальний ансамбль „Аркан" з Торонто (мистецький керівник — Дановія Стечишин) та Олександра Грабова (кольоратурне сопрано) у супроводі піяністки Оксани Равлюк-Прутеняк. Виготовлені А. Воробцем програмки двома мовами сповіщали програму концерту і творчі біографії його учасників.

Тон концертові надав ансамбль „Аркан", який своєю енергією, віртуозністю та гумором створив піднесену урочисту атмосферу. Тож не дивно, що минулого року його було запрошено до участи в Міжнародному фольклорному фестивалі у Тайвані, де ансамбль названо одним з 10-ти найкращих танцювальних колективів. А в серпні ц. р. „Аркан" вирушить у концертове турне по Бразилії, де поширюватиме українське і канадське танцювальне мистецтво.

Хоч „Аркан" — ансамбль відносно молодий (існує він щойно третій рік), проте його можна віднести до числа найкращих українських танцювальних ансамблів діяспори. У цьому — велика заслуга вищезгаданої мистецького керівника Д. Стечишин та її чоловіка — адміністратора, фінансового директора та інструктора хлоп'ячої групи Ската Стефури.

Виступ Олександри Грабової складався з творів Моцарта, Пуччіні, Ґуно та українських композиторів Січинського, Кропивницького, Китастого і Лисенка. Співачка має добрий вокальний потенціял і добре відчуття стилю українських романсів. Їй слід належну увагу приділяти не лише верхнім нотам, але й тим „низам", які відносяться до діяпазону кольоратурного сопрано.

На відзначення Дня Батька на Союзівку прибули члени Екзекутиви УНСоюзу: предсідник УНС Уляна Дячук з чоловіком Володимиром, заступник предсідника Нестор Олесніцький з дружиною Іванкою, секретар УНС Марта Лиско з чоловіком Володарем, колишній головний предсідник УНС, тепер — почесний член Головного уряду Іван Флис, ст. Серед гостей також були присутні: радна УНС Стефанія Гаврилюк, голови Округ УНС: Олбані, Н. Й. — Микола Філь, Вилкс-Беррі, Па. — Тимко Бутрей, Ню Йорку — Варка Бачинська, Перт Амбой, Н. Дж. — Михайло Захарко та Північного Ню Джерзі — Євген Осціславський; колишні голови Округ Павло Шевчук, Володимир Білик та секретарі багатьох Відділів УНС.

Співає О. Грабова у супроводі О. Равлюк-Прутиняк.

На святкування прибули учасники прогульок з Округ Ню Йорку, Північного Ню Джерзі та Олбані.

Концерт провадила Галина Колесса.

ЗВІТ ДЕПАРТАМЕНТУ ЮСТИЦІЇ оприлюднений в понеділок, 23-го червня, стверджує, що тюремне населення минулого року зросло на 55,900 в'язнів і досягнуло рекордової кількости 1,182,000 з кінцем 1996 року. У цьому ж звіті бюра статистики згаданого департаменту підкреслюється і те, що що загальна кількість стейтових і державних в'язнів більше як подвоїлась від 1985 року, коли то їх було всього 502,500. Звіт уважає, що причиною цього зросту є зменшення звільнень та велика кількість нових в'язнів з уваги на присуди через наркоманство.

Свято Героїв у Кергонксоні

Заходом місцевих відділів УККА і УАКРади при співпраці інших організацій у Кергонксоні 25-го травня ц. р., відбулося Свято Героїв.

Після Служби Божої, що її відправив о. крилошанин Е. Шараневич із відповідною проповіддю, і Панахиди з участю прапоронощиць ОЖ ОЧСУ, у вщерть виповненій церковній залі св. Трійці, відбулися святочні сходини для вшанування світлої пам'яті наших Героїв.

Свято відкрив голова відділу УАКРади д-р Олег Волянський і попросив до слова Дарію Степаняк, голову Відділу УККА, яка виголосила доповідь. Започатковуючи свою доповідь словами Івана Франка з поеми „Мойсей": „Все, що мав у житті, він віддав для святої ідеї. І горів, і яснів, і страждав, і трудився для неї", — вона згадала, що український історичний календар — це насправді календар великої жалоби, а місяць травень зокрема. Дня 3-го травня 1924 року москалі замучили Миколу Міхновського, 25-го травня 1926 року в Парижі загинув з рук московського агента Головний Отаман Симон Петлюра, а 23-го травня 1938 року в Ротердамі вбито Провідника УВО-ОУН, полковника Євгена Коновальця. Ворог ліквідував їх, бо вони були творцями націоналістичної ідеї українського народу.

Згадуючи різні форми геройства, висловила жаль, що є ще герої, які забуті, зневірені, а й в нужді доживають свого віку.

Америка призначила День Пам'яті, як святковий день, у якому поминають своїх героїв. Ми щойно тепер, коли відродилася вільна Українська Держава, маємо змогу довідатися про багато незнаних героїв з архіву.

Після програ під Полтавою, довгі століття Москва чорнила всіх українських патріотів „мазепинцями". Після програ Визвольних Змагань 20-их років і підступно вбитого післанцем Москви Симона Петлюри, довгі роки були „петлюрівці", яких ворог фізично винищував. Ворог знайшов теж спосіб знищити творця національного відродження, полковника Січовий Стрільців, вождя таємні Української Військової Організації Євгена Коновальця. У боротьбі з большевиками загинув під Львовом Головний Командир геройчної Української Повстанської Армії генерал Роман Шухевич-Тарас Чупринка. В рядах УПА стала до нерівної боротьби наша найкраща молодь, теж підлітки хлопці і дівчата, а то й старші віком. Над ними схопленими кати знущалися в нелюдський спосіб. Але вони не здавалися і не зраджували своїх друзів. Знищив теж ворог Провідника Степана Бандеру, який з багатьма іншими пройшов польські і німецькі тюрми і концтабори. Він був теж загрозою для Москви, бо велася підпільна боротьба і тому всіх патріотів обзивали „бандеровцями". Тому так важливо відзначати це, усвідомити собі, чому наші вороги, знищуючи провідників спротиву, довгими десятиліттями і по сьогодні очорнюють їхніх послідовників чи просто всіх, що сприяли самостійності України, їхніми іменами.

І як боляче, що ще сьогодні деякі ставлять під сумнів існування і доцільність Української Повстанської Армії, коли всі народи світу в той чи інший спосіб складають пошану і подяку своїм героям за їх жертвенність і посвяту.

Якщо ми не спроможні зрозуміти важливости дій УПА, тоді шкода було людей, які гинули. Як, наприклад, згадала доповідачка про повстання у Польщі в минулому столітті проти Московії і, під час Другої світової війни, у Варшаві. Хоч вони були безперспективні і без будь-яких надій, проте вони були, і на геройських вчинках виховалися нові покоління. І хоч сьогодні урядові чинники домовляються з Україною про мирне співіснування, проте більшість польського населення все ще ставиться ворожо до української меншини в Польщі. Найкращий доказ, що польське населення не реагує на вшанування українцями акції „Вісла" і нової організація „Ґрюнвальд".

Дух українських героїв-мучеників кличе нас словами замученої в польській тюрмі Ольги Бесараб. Вона своєю кров'ю писала на стіні келії: „Замучена вмираю, помстіть". Тож величний Дух наших героїв має право вимагати від народу шанувати ці жертви наших героїв, вчити підростаючі покоління, що вони повинні любити свій народ і бути готовими на жертви, бо вороженьки не згинули і не дрімають сьогодні. Тож і нелегко буде втримати Богом дану нам волю України. А наші жертви щоб не пішли в забуття.

Вороги вбили великих синів і дочок України, але не могли вбити українського народу і його бажання здобути собі волю. Їхня смерть була болючою втратою, але це не послабило його. Боротьбу продовжували інші, бо їхня боротьба це логічне продовження змагань до волі.

Вічна пам'ять і слава Українським Героям і Героїням!

В мистецькій частині програми виступив мішаний хор „Золотий Гомін" під диригентурою д-ра Олега Волянського, який виконав пісні „Машерують вже повстанці", похідня пісня УПА, і „Зас'яло сонце золоте", сл. С. Пилипенка, муз. І. Недільського. Юнак Михась Химинець продеклямував дуже вміло і доброю українською мовою вірш Олександра Однороманенка, а Зеня Бундзяк продеклямувала вірш Романа Завадовича „Слово про вірний ліс". І знову хор „Золотий Гомін" виконав пісні „Зірвалася хуртовина" (сл. Г. К. муз. Василя Витвицького) і „Тим, що впали", сл. Б. Лепкого, муз. С. Колесси.

Національним славнем закінчено цю вдалу і гарну імпрезу.

Декораціями сцени займався Михайло Вітенко із своєю дружиною.

Д-р Роман Барановський

На конференції...

(Закінчення зі стор. 1)

додаткового забруднення довкілля, а Німеччина, Бразилія, Південна Африка і Сінгапур закликали до створення нової світової організації охорони довкілля, котра б оновила і посилила заходи ООН в цій ділянці.

Одначе всі присутні на цій конференції зрозуміли існуючу небезпеку, коли не взяти до уваги пропонованї акції охорони довкілля, тому намагалися якнайсильніше підкреслити конечність негайних заходів у тому напрямку.

Передвиборчі...

(Закінчення зі стор. 2)

кретних, очевидних, осягнених саме ним і тільки ним успіхів, а така партія здобуває, коли йде сама, або в створеному собою бльоці. Це важка дорога і тільки при найбільших зусиллях можна іти нею вперед, вірніше підноситися вгору.

І на те мусять концентрувати всю свою енергію всі, бо самі міркування не вичерпують організаційної стадії передвиборчої діяльности, але вони започатковують аналізи й дебати на цю тему. Тепер уже настала крайня пора формулювати своє становище, свої позиції та свої виборчі гасла. Ясне, що в тій площині першим мусить бути принцип основних змін існуючого стану в українській державі, бо, як це правильно, унісоном лунає в Україні: так далі бути не може! І мабуть, ніяка політична формація не зважиться обороняти статус кво. Мабуть, тільки якась зовсім розгублена частина комунарів і зблькованих з ними можуть намагатися задержати існуючий стан і пропонувати його продовження, бо в цьому було б збереження опанованих ними становищ і того, що народ називає коритом. Лівому бльокові тяжко розраховувати на масовий зріст прихильних йому опіній і голосів. Ясно, бо кожному, що фактична виконавча влада особливо в економіці в Україні є у великій мірі в руках старої номенклятури. Номенклятура ця виявилася зовсім нездатною до зрозуміння нової дійсности і до ведення народу в ній. Спеціяльно в економіці, а ще вірніше в промисловості, члени давньої номенклятури, які захопили керівні пости в промислі під претекстом, що вони експерти, виявилися тотально нездарами. Власне вони і тільки вони відповідають за розвал промисловости. Вони дістали в свої руки потужний, навіть у якійсь мірі модерний промисел, і загарили все. В цьому немає сумніву. Але чи національно-демократичний комплекс зуміє довести це до свідомости суспільства і то в такій мірі, щоб рішуче вплинути на майбутні голоси? А нагоди для цього є і вони добрі. Лівий бльок розраховує на розходження і конфлікти в національному демократичному секторі і коли б такі настали, в них може пропасти нагода добитися перемоги.

Справи зайшли в Україні задалеко, країна опинилася у великій небезпеці, дехто вже над прірвою. В такій ситуації тільки конкретні пляни і пропозиції і конкретні люди можуть бути враховувані, як поважний вклад у виборчу акцію. Час фраз і деклямацій минув, кожний і кожна партія мусять сказати, що вони конкретно плянують робити і в який спосіб!